

KULTŪRAS NORIŠU PIEDĀVĀJUMA IZLASE 2023. gada OKTOBRIS

MŪZIKA

Izrāde “Burvju durtiņas operā”

Piedāvā: VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”

Norises laiks: 1. novembrī Latgales vēstniecībā “GORS”; klātienes norise

Kontaktinformācija: Informācijas centrs, e-pasts: konzertzale@rezekne.lv,
tel. nr.: 64633303

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izrade-burvju-durtinas-opera/>

Operā ik dienas notiek brīnumi – uz skatuves satiekas cilvēki, zvēri, laupītāji, princeses, fejas un citi izdomāti tēli. Katra izrāde ir jauns piedzīvojums. Opera ļauj mums nokļūt pasaulē, kurā viss ir iespējams.

Izrādes varoņi – lācis Tanheizers, žurka Aurora, suņi Zigfrīds un dons Žuans, kaķenīte Odīlija, kaķis Figaro, lapsiņa Mizeta, melnais suns Makbets un tante Turandota – ar komponista Arvīda Žilinska populāro bērnu dziesmu starpniecību jaunākos skatītājus iepazīstinās ar operas aizkulisēm, ļaujot ielūkoties šuvēju un dekorāciju darbnīcās, grimētavā, baleta zālē, orķestra bedrē un citviet.

Koncertizrāde “Alise Brīnumzemē”

Piedāvā: VSIA “Latvijas Koncerta”

Norises laiks: 31. oktobrī, 1. un 7. novembrī; klātienes norise

Kontaktinformācija: Dārta Gaigala, e-pasts: darta.gaigala@latvijaskoncerti.lv,
tel. nr.: 26698338

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/alise-brinumzeme/>

Alise, Baltais Trusis, Cepurnieks, spocīgais Češīras kaķis, dīvainā tējas dzeršanas ceremonija, omāru kadriļa – pietiek tikai pieminēt šos spilgtos tēlus un notikumus, lai atmiņā ataustu Lūisa Kerola brīnišķīgās grāmatas “Alise Brīnumzemē” lappuses.

Pieliekot tām klāt saksofonu kvarteta “next-move” vadītājas un komponistes Ingas Meijeres sacerēto un kvarteta izpildīto oriģinālmūziku, rodas jauns “Alises Brīnumzemē” lasījums. Mūzika (saksofonu kvartets), deja (Lilija Lipora), aktiermāksla (Laila Kirmuška, Edgars

Lipors) un ēnu teātris (gaismu mākslinieks Egils Kupčs), kā arī video liks klausītājiem aizturētu elpu sekot līdzī varoņu piedzīvojumiem, arī pašiem iesaistoties uzveduma norisē.

Dzejkoncerts “Knuta Skujenieka “Dziesmu dziesma””

Piedāvā: Solfeg.io dzejas, mūzikas un mākslas platforma (SIA “Click”)

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Lauma Kazaka, e-pasts: lauma.kazaka@gmail.com, tel. nr.: 26101858

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Dzejkoncerts ir starpdisciplināra kultūras norise, kurā savijas dzejas lasījumi, muzikāli priekšnesumi un audiovizuāli materiāli, kas sniedz ieskatu Knuta Skujenieka biogrāfijā, pētot viņa iekšējo motivāciju un aicinājumu atdzejojot mīlestības dzeju “Dziesmu dziesma” sarežģītajā dzīves posmā, atrodoties lēģerī. Norisi vada komponiste, dziesminiece un audiogrāmatas “Dziesmu dziesma” producente Lauma Kazaka. Kā iespējamie viesi piedalās aktieris Andris Bulis, aktrise un tēlniece Maija Arvena vai aktieris Jānis Skanis.

TEĀTRIS

“Latvijas skolas soma” izlases Latvijas teātra digitālajā katalogā

www.izrades.lv

Kopš 2023. gada septembra programma “Latvijas skolas soma” uzsākusi sadarbību ar Latvijas teātra digitālo katalogu Izrades.lv. Tajā atrodami iestudējumu apraksti, plašāka informācija par performantiem, radošo komandu, kā arī kritiķu recenzijām un skatītāju atsauksmēm.

Programmas ietvaros izmantojami visi www.izrades.lv katalogā iekļautie, teātru repertuārā esošie iestudējumi, ja pedagogs uzskata tos par savu skolēnu vecumposmam un pieredzei atbilstošiem un mācību procesā aktuāliem. Tomēr, lai atvieglotu izvēles procesu, programmas komanda izveidojusi profesionālā teātra iestudējumu izlases, kas izceļ no plašā skatuves mākslas piedāvājuma to vai citu tēmu vai aspektu.

Pirmajā izlasē iekļautas aizvadītā mācību gada izskaņā pirmizrādi piedzīvojušie uzvedumi, kā arī izrādes, kuru pirmā tikšanās ar skatītājiem gaidāma tuvākajā laikā.

Izlase pieejama šeit: <https://izrades.lv/izlases/latvijas-skolas-soma-izlase>.

Neaizmirstiet, ka pašlaik Izrades.lv norisinās arī gadskārtējās teātra balvu pasniegšanas ceremonijas “Spēlmaņu nakts” skatītāju balsojums. Aicinām skolotājus, skolēnus un viņu ģimenes iejusties teātra kritiķu lomā, ielūkoties katalogā un pēc izrāžu noskatīšanās pievienot savu vērtējumu un atsauksmes, kas noderēs izrāžu izvēlē arī citiem.

Izrāde “Anna un Froga”

Piedāvā: Istabas teātris (biedrība “Pusstāvs”)

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Alma Kušķe, e-pasts: istabasteatris@gmail.com, tel. nr.: 26418778

Mērķauditorija: 1.–4. klase
Plašāk: www.istabasteatris.lv

“Anna un Froga” ir franču komiksu autores Anukas Rikāras stāsti par meitenīti Annu, vardi Frogu, slieku Kristofu, kaķi Renē un suni Bibī. Komiksu lasījums atklāj īstas draudzības dažādās šķautnes ikdienišķās situācijās, piemēram, frī kartupeļu pārēšanās, sniegavīru velšana, dāvanu pirkšana vai desiņu cepšana. Draugu mazās dīvainības un vājības kļūst par ēsmu sirsnīgai viena otra izjokošanai. Taču ķildas un sāncensība vienmēr beidzas labi – visi “baltie meli” tiek atklāti un aizvainojumi pārvarēti bez didaktikas un moralizēšanas.

Aktrises kopā ar publiku teatrālā veidā, izmantojot rekvizītus un kostīmu detaļas, ieskaņos un padarīs šo komiksa lasījumu patiešām dzīvu. Auditorija tiks iesaistīta, katram skolēnam vai skolēnu grupai piešķirot konkrētu skaņas radīšanas uzdevumu. Šādā veidā auditorija pieredzēs kā literatūra, teātris un mākslas darba ieskaņošana sastopas vienā skatuves mākslas notikumā.

Izrāde “Kinderlande”

Piedāvā: Istabas teātris (biedrība “Pusstāvs”)

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Alma Kuške, e-pasts: istabasteatris@gmail.com, tel. nr.: 26418778

Mērķauditorija: 3.–9. klase

Plašāk: www.istabasteatris.lv

Vācu mākslinieka Mavila (Mavil) komikss “Kinderlande” veltīts notikumiem Austrumberlīnē 1989. gadā – tieši pirms Berlīnes mūra krišanas. Ar aizrautību un puicisku humoru Mavils stāsta par draudzību, drosmi un uzticēšanos, par bērnību, kas aizrit starp pionieru organizāciju un baznīcu, slepus noklausītām ziņām par pārbēgšanu uz Rietumberlīni un galda tenisa turnīru tieši Vācijas lielo pārmaiņu priekšvakarā. Aktrises kopā ar publiku teatrālā veidā, izmantojot rekvizītus un kostīmu detaļas, ieskaņos un padarīs šo komiksa lasījumu patiešām dzīvu. Auditorija tiks iesaistīta, katram skolēnam vai skolēnu grupai piešķirot konkrētu skaņas radīšanas uzdevumu. Šādā veidā auditorija pieredzēs kā literatūra, teātris un mākslas darba ieskaņošana sastopas vienā skatuves mākslas notikumā.

Izrāde “Robinsons”

Piedāvā: SIA “Liepājas Leļļu teātris”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika un pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Ieva Hmieļevska, e-pasts: ieva.hmielevska@liepajaslalles.lv, tel. nr.: 26596186

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <http://liepajaslalles.lv/>

Izrāde ir par to īpašo piedzīvojuma un brīvības garšu, kad vari būt viens pats ar sevi. Viesistabā aiz dīvēna, šķūnī aiz malkas kaudzes, dārza stūrī vai uz neapdzīvotas salas – viens pats savā ideālajā pasaulē, kurā vari darīt visu pa savam: griezt desas šķēli trīsreiz biežāku nekā maizi, neiet laicīgi gulēt, gulēt līdz pusdienlaikam, gulēt ar kājām uz spilvena, gulēt, kur pagadās, galu galā – neiet gulēt vispār; tā vietā nakts vidū, skaļi aurojot, cīnīties ar pūķi vai kanibāliem.

Viens – tas nozīmē arī to, ka nav, ar ko samīloties, jāraud vienam un arī jāsmejas vienam. Vienam jādzied miega dziesma, vienam jāizlemj, vienam jāslimo, nav neviena, kam pastāstīt savu ģeniālo joku. Ja vien tu neesi pieradinājis kādu papagaili, pūķi vai kanibālu.

Izrāde “Pipartēja”

Piedāvā: SIA “Teātris TT”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Anna Putniņa, e-pasts: anna@teatristt.lv, tel. nr.: 29567442

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izrade-piparteja/>

Izrādes galvenais varonis ir spēļu lācis Miks, kas cilvēku ieskatā ir lieta, kas neredz, nedzird un nerunā, bet patiesībā izrādās izcils vērotājs un īstens draugs vairāku cilvēku mūžu garumā. Mikam ir arī izcila atmiņa – viņš ne vien atceras savu dzimšanas dienu 1940. gadā kādā Latvijas zemnieku sētā, bet spēj sīkumos izstāstīt par visu, kam bijis liecinieks līdz pat šodienai – par postošā kara sākumu un divām nežēlīgām armijām, par mežabrāļu cīņām un varonību, par izsūtījumu uz stindzinoši auksto Sibīriju, kā arī kaitinoši vienmuļo dzīvi sarkanajā padomju Latvijā. Un visbeidzot arī sarkanbaltsarkano karogu atgriešanās svētkus.

Mika stāsts ir iespēja palūkoties pašiem uz sevi ar savu itin kā nedzīvo draugu acīm, tā uzzinot ne vien to, kas esam šodien, bet arī kādi mēs vēlētos sevi redzēt rīt. Sevi un pasauli, kurā dzīvojam, – Latviju. Un saņemt atbildi uz jautājumu, kas gan ir pipartēja? Kur meklējams šādas tējas spēks?

Izrāde “Ragana”. Gandrīz mūzikls pēc Aspazijas lugas “Ragana”

Piedāvā: Ģertrūdes ielas teātris

Norises laiks: Pēc pieprasījuma un pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienes norise

Kontaktinformācija: Maija Pavlova, e-pasts: git@git.lv, tel. nr.: 22020616

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://git.lv/lv/events/view-public/886>

Aspazijas luga “Ragana” tapa laikā, kad dzejnieces un dramaturģes lugas tika iestudētas Rīgas Latviešu teātrī, tomēr sievietes stāvoklis sabiedrībā, runājot dzejnieces vārdiem, “tinās melnas nakts dūmakā”. Arī šodien, gandrīz 130 gadus vēlāk, līdztiesības ideja ar Aspazijas roku uzstājīgi klauvē pie mūsu kultūras namdurvīm, no jauna taujājot, ar kādiem līdzekļiem ne tikai iespējams, bet arī vērts piepildīt savus sapņus un ilgas?

Izrādes radošā komanda, sekojot Aspazijas valodas krāšņajam rakstam, ar balss un ritma spēlēm izgaismo “Raganas” stāstā glabāto pavedienu par sievietes pieredzi, piepildot savas ilgas un sapņus.

Sakausējot mūsu kultūras mantojumu un šodienas realitāti, izrādes radošā komanda pulsējoša bīta pavadībā aicina gaismas un tumsas šķīlto dzirksteļu mirdzumā meklēt ceļu viņpus duālistiska pasaules redzējuma un nepārtraukta progresā idejas.

Muzikāla izrāde “Kapteiņa Granta bērni”

Piedāvā: Nodibinājums “Latvijas Jaunatnes teātris”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienes norise

Kontaktinformācija: Juris Millers, e-pasts: jurismillers@me.com, tel. nr.: 26100555

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzikala-izrade-kapteina-granta-berni/>

Žila Verna romāna “Kapteiņa Granta bērni” dramatisējums pirmo reizi pie skatītājiem nokļuva 1974. gadā. Par iestudējuma kādreizējo popularitāti liecina tas, ka šai izrādei tapušās Imanta Kalniņa un Knuta Skujenieka dziesmas joprojām skan radio, koncertos un citos sarīkojumos. 2023. gadā pie skatītājiem nonāk izrādes jauniestudējums, ko veido režisore Laila Kirmuška. Izrādē piedalīsies aktieri Jānis Skanis, Edgars Lipors, Elīna Bojarkina, Jānis Kirmuška, Sandija Misika, Sandis Bergholds, Māris Skrodīs, Madars Zvagulis u. c., kā arī tautas deju ansamblis “Dzintariņš” un Latvijas Jaunatnes teātra studijas audzēkņi.

NB! No šī pusgada finansējuma biļetes drīkst apmaksāt tikai uz izrādēm, kas notiks šajā pusgadā! Biļetes uz izrādēm un koncertiem nākamajam pusgadam varat rezervēt, bet nedrīkst apmaksāt no šī pusgada līdzekļiem.

Izrāde “Kotigoroško”

Piedāvā: Rēzeknes teātris “Joriks”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma un iepriekš izsludināta grafika; klātienes norise

Kontaktinformācija: Sandis Proms, e-pasts: teatris.jorik@gmail.com, tel. nr.: 26085005

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <http://www.teatrisjoriks.lv/izrades/kotigorosko/>

Izrādes pamatā ir ukraiņu tautas pasaka “Kotigoroško” un ir radīta kā leļļu izrāde, kurā izmantotas plakanās lelles. Viss stāsts risinās kā no burvju kastes, kastītes. Šī pasaka tiek stāstīta jau gadsimtiem ilgi, jo mazais varonis iestājas, lai aizstāvētu savu ģimeni no ļaunuma, kas šķiet neuzvarams. Izrāde stāsta par cīņu par savu ģimeni, savām mājām, savu kultūru un zemi, jo nav svarīgi, kas ir tavs ienaidnieks, bet svarīga ir tava ticība uzvarai.

Izrādē nav teksta. Viens no tās galvenajiem mērķiem ir popularizēt ukraiņu kultūru skatītāju vidū, jo īpaši Aizkarpatu reģiona lietišķo mākslu. Izrādes muzikālajā noformējumā iekļauti Ukrainā populāri tautas motīvi (“Nich ya mesyachna”, “Goryla posna, palala”) un populāra autoru mūzika (“Oy u luzi chervona kalyna”, “Shchedrik”) Ukrainas dienvidrietumu reģioniem tradicionālu tautas instrumentu aranžējumā.

Izrāde “Jāzeps un viņa brāļi”

Piedāvā: VSIA “Valmieras drāmas teātris”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienes norise

Kontaktinformācija: Teātra administrācija, e-pasts: kase@vdt.lv, tel. nr.: 64207335

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://vdt.lv/lv/izrade/jazeps-un-vina-brali>

Jāzeps ir šodienas Hamlets. Viņš savus nokaitētos jautājumus tieši tāpat risina pilnīgā vientulībā. Kā mēs visi. Kad izslēgti visi sociālie tīkli ar īsto un viltus padomdevēju zunoņu, tu

paliec viens pret vienu ar savu sirdsapziņu un iekšējo kompasu. Bultiņa raustās. Kur tā nostāsies? Auklēt savas sāpes un audzēt upura aizvainojumu ir tik saldi un kārdinoši. Apslāpēt sava “ego” īdēšanu, iespējams, ir viens no cilvēka mūža grūtākajiem uzdevumiem. Ko mūsdienu pasaulē, kur Jāzēpa bedres ir tik daudz, nozīmē pa īstam piedot? Ko nozīmē ļaunu par labu vērst? Just dāvināto spalviņu azotē, nevis ērkšķus?

Režisore Inese Mičule, kā arī radošā komanda – scenogrāfs Reinis Dzudzilo, vizuālā māksliniece Krista Dzudzilo un komponists Rihards Zaļupe – ar līdzšinējiem iestudējumiem ir pierādījuši savu cilvēcisko briedumu, lai teātrī runātu par sarežģītiem ētiskiem un filozofiskiem jautājumiem lakoniskā traģēdijas formā.

DEJA

Liepājas baleta simtgades izrāde “Vārna. Lidojums vienā cēlienā”

Piedāvā: VSIA “Liepājas Simfoniskais orķestris”

Norises laiks: 2023. gada 21. oktobrī Liepājas koncertzālē “Lielais dzintars”; klātienes norise

Kontaktinformācija: Sanija Tamuža-Širmane, e-pasts: sanija.tamuza-sirmane@lielaisdzintars.lv, tel. nr.: 20054573

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://www.liepaja.lv/liepajas-simfoniskais-orkestris-atzimes-liepajas-baleta-simtgadi/>

21. oktobrī Liepājas Simfoniskais orķestris atzīmēs Liepājas baleta simtgadi, ko vainagos sadarbība ar izcilāko Latvijas baletdejotāju Elzu Leimani un mūziķi Reini Sējānu. Viņu kopdarbs – izrāde “Vārna. Lidojums vienā cēlienā” – pārsteigs ar vēl nebijušu, simfonisku vērienu. Izrāde ir stāsts par cilvēka iekšējo cīņu, par neglīto skaistajā un skaisto neglītajā, tuvošanos bīstamajam un sevis no jauna iepazīšanu. Vārna kā simbols, kā ārkārtīgi intelektuāli attīstīts un skaists putns šo stāstu palīdz izstāstīt tā, lai katrs tajā ieraudzītu sevi.

CIRKS

Izrāde par klimata pārmaiņām “Pienene”

Piedāvā: VSIA “Rīgas cirks”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Renāte Saulīte, e-pasts: renate.saulite@cirks.lv, tel. nr.: 26195232

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://cirks.lv/jaunumi/klimatam-veltita-izrade-pienene-ari-skolas/>

Glūži kā pienenei, kas spēj izdzīvot un izplatīt savas pūku sēklas, neskatoties uz skarbiem apstākļiem, arī cilvēcei ir iespēja apvienoties un cīnīties par savas planētas dzīvi.

“Pienene” ir pusaudžiem un jauniešiem adresēta laikmetīgā cirka izrāde par krustcelēm, kurās šobrīd atrodas cilvēce. Kādu ceļu mēs iesim klimata un bioloģiskās daudzveidības krīzes situācijā, kas izveidojusies industriālās attīstības, netālrudzības un alkātības rezultātā? Kāda būs mūsu nākotne? Kādu jūs vēlaties to redzēt? Šie jautājumi caurvij iestudējumu, un, apvienojot grīdas un gaisa akrobātiku, deju un mūziku, “Pienene” rosina apdomāt nākotnes vīzijas un iespējamo rīcību, ko varam veikt, lai nepieļautu planētas bojāeju.

Klaunādes izrāde “Pačamamo”

Piedāvā: VSIA “Rīgas cirks”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Renāte Saulīte, e-pasts: renate.saulite@cirks.lv, tel. nr.: 26195232

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/klaunades-izrade-pacamamo/>

Savā koferī nesdams trikus, mūziku, kā arī dažādas noderīgas un nenoderīgas lietas, klauns Cronopio ierodas jaunā (vai varbūt sen pazīstamā?) vietā. Cronopio uzbur komisku un sirsnīgu ne pārāk veikla ceļotāja tēlu un humora valodā runā par lielām un mazām pazīstamām tēmām. “Pačamama” Dienvidamerikas pirmiedzīvotāju – kečvu (inku) – mitoloģijā ir dieviete, kuras vārdu varētu tulkot kā Māte Zeme vai Māte Pasaule. Pačamamai arī mūsdienās tiek veltīti Andu civilizācijas rituāli – gan kečvu pēctečiem nozīmīgi, gan uz tūristiem orientēti. Kādas ir mūsu attiecības ar Māti Zemi? Vai ceļojot un uz īsāku vai garāku laiku pietājot dažādās valstīs, šīs attiecības mainās?

VIZUĀLĀ MĀKSLA

Arņa Balčus izstāde “Scēna”

Piedāvā: Biedrība “ISSP”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma līdz 2023. gada 16. novembrim; klātienes norise

Kontaktinformācija: Iveta Gabaliņa, e-pasts: iveta@issp.lv, tel. nr.: 29157148

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Plašāk: <https://issp.lv/en/gallery/arnis-balcus-scena-scene>

“Scēna” ir mūzikā sakņota kopiena Rīgā, kas savu kulmināciju piedzīvoja pēc pandēmijas, kad alternatīvās mūzikas grupu koncerti “Depo”, “Republikā” un “Lastādijā” kļuva par nozīmīgu platformu jauniešu socializācijai un radošai pašizpaušmei. Izstāde plašākā mērogā runā par šodienas jauniešu izaicinājumiem, jo aiz krāšņiem grimem un agresīvas mūzikas slēpjas mūsdienu jauniešu dzīves problēmas – vēlme pašapliecināties, dzīves jēgas meklēšana, identifikācijas problēmas, psihiskās saslimšanas, kā arī sarežģītās attiecības savā starpā, kur netrūkst konfliktu, pašnāvības mēģinājumu un vardarbības. Ķermenis vairumā gadījumu ir vienīgais, pār ko tiem ir vara, un tas kļūst ne tikai par savas identitātes apliecināšanas veidu, bet arī par protesta instrumentu. Līdzās mūzikai un mākslai arī sevis rētošana, tetovēšana, dzimuma fluiditāte, seksuāla pašnoteikšanās, antisociāla uzvedība ir kā iestāšanās pret nolemtības sajūtu, ka šajā pasaulē nav iespējams ko mainīt.

Izstāde “Mākslinieka vārds paliks vēsturē”

Piedāvā: Valmieras muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma līdz 17. novembrim; klātienes norise

Kontaktinformācija: Kristīne Cīrule, e-pasts: kristine.cirule@valmierasnovads.lv, tel. nr.: 64207637

Mērķauditorija: 9.–12. klase

Plašāk: <https://www.valmierasnovads.lv/valmieras-muzeja-atvers-izstadi-makslinieka-vards-paliks-vesture/>

Mākslinieki Mārtiņš Skuja un Karīna Vītiņa, sekojot līdzīgu aktuālajām tendencēm pasaulē, tehnoloģiju attīstībai, sociālās vides evolūcijai un ģeopolitiskajiem notikumiem, sapratuši, ka arvien vairāk cilvēka ikdienā ienāk mūsdienu tehnoloģijas, datorizētas iekārtas un mākslīgais intelekts. Arī mākslas un dizaina jomā. Tas raisa daudz jautājumu un, kā jau viss jaunais, tiek uzņemts nelabprāt, ar zināmu baiļu sajūtu. Radošajā jomā diskusijas raisa jautājumi par ētiku un autortiesībām – cik ētiski ir izmantot šādus rīkus un kurš vai kas tad īsti ir autors? Cilvēks vai viņa radītais Mākslīgais intelekts?

“[...] viens mākslinieks un divi dizaineri sasaista pagātni ar tagadni, tagadni ar nākotni un lāzera staru gaismas kūli ar mašīnu matemātisko soļa gājumu. Pindzeles var pagaidīt, lai runā AI,” tā izstādī piesaka dizaineri un mākslinieki Karīna Vītiņa un Mārtiņš Skuja.

Aktīva izstāde skolēniem “Zaļš un vēl zaļāks”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma līdz 2024. gada 19. novembrim; klātienes norise

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: ekskursijas@lnmm.lv, tel. nr.: 67324461

Mērķauditorija: 1.–3. klase

Plašāk: <https://www.lnmm.lv/latvijas-nacionalais-makslas-muzejs/izstades/zals-un-vel-zalaks-izstade-berniem-492>

Izstāde bērniem pieejamā un draudzīgā valodā stāsta par svarīgo pasaules izzināšanā – cilvēka un dabas līdzās pastāvēšanu. Mākslas ekspozīcija rosina apbrīnot dabas bagātību, novērtēt tās spēku un harmoniju. Centrālā uzmanība veltīta atbildības sajūtai, skarot dabas resursu un daudzveidības saglabāšanas, ekoloģijas un ilgtspējas jautājumus.

Mākslas ekspozīcija iekļauj glezniecības un grafikas darbus no Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kolekcijas, kas aptver vairāku gadu desmitu periodu, akcentējot dabas procesu mainību un pastāvību, kā arī motīvu, radošo tehniku un krāsu paletes variācijas. Krāsaina, stāstoša un saudzējama ainava iemūžināta latviešu vecmeistaru – Jaņa Rozentāla, Johana Valtera, Ludolfa Liberta, Konrāda Ubāna, Jāņa Tīdemaņa – gleznās, pagājušā gadsimta vidus un otrās puses mākslinieku – Eduarda Kalniņa, Jāzepa Pīgožņa, Borisa Bērziņa – veikumā. Mūsdienīgu redzējumu sniedz noslēpumainība Ērikas Gulbes un aktualitāte Andra Eglīša radītajos darbos.

Radoša nodarbība “Atrasts kolekcijā”

Piedāvā: Daugavpils Rotko mākslas centrs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Žanna Jemeljanova, e-pasts: zanna.jemeljanova@daugavpils.lv, tel. nr.: 22471925

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/radosa-nodarbiba-atrasts-kolekcija/>

Nodarbības laikā skolēni iepazīstas ar Daugavpils Rotko mākslas centra izstādēm, tostarp apskatot pastāvīgo ekspozīciju “Marks Rotko. Dzīve un māksla” un baudot Marka Rotko oriģināldarbu izstādi, kā arī iepazīstoties ar mākslinieka biogrāfiju un dažādiem daiļrades periodiem. Nelielā piecu darbu ekspozīcija Rotko zālē izseko mākslinieka daiļrades radikālajai attīstībai visā viņa karjeras gaitā: no 20. gadsimta 30. gadu agrīnajām figurālajām gleznām caur pārejas posmu 40. gados līdz 50. un 60. gadu revolucionārajam “klasiskajam” periodam. Uzmanība tiek pievērsta arī Rotko centra pastāvīgajai ekspozīcijai “Atrasts kolekcijā”, kurā skatāmas izcilības no Daugavpils Marka Rotko mākslas centra krājuma. Praktiskajā daļā skolēni kopā ar mākslinieku izveido savu mākslas darbu glezniecībā. Nodarbība attīsta gaumes izjūtu, pacietību, neatlaidību, mīlestību pret darbu, uzmanību, vērību, fantāziju un izdomu – prasmes un īpašības, kuras nākotnē būs noderīgas jebkurā profesijā.

KINO

Filma “Mana brīvība”

Piedāvā: Studija “SKUBA films”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma un pie filmu izplatītājiem skolās; klātienes norise

Kontaktinformācija: Aicinām sazināties ar katru piedāvātāju individuāli

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Filma ir balstīta uz vēsturiskiem notikumiem, kas vēsta par pagājušā gadsimta 80. gadu beigām Latvijā, kad gaisā jaušamas pārmaiņu vēsmas. Galvenās varones prototips ir viena no Atmodas laika spožākajām zvaigznēm – žurnāliste un politiķe Ita Kozakeviča, filmā Alīcija. Brīvdomīgā, sabiedriski aktīvā un harizmātiskā poļu izcelsmes trīsdesmitgadniece Alīcija tikko laimīgi apprecējusies ar Ilgvaru, divdesmit gadus vecāku, konservatīvu matemātikas profesoru. Ignorējot vīra bažas, Alīcija, tuvu draugu un līdzgaitnieku mudināta, aktīvi iesaistās Tautas frontes darbībā un kandidē uz Augstākās Padomes deputāta amatu. Taču sasniegumi nes līdzīgi arī sarežģījumus – Alīcija saņem anonīmu vēstuli un nonāk skarbas izvēles priekšā, kam uzticēties.

Dokumentāla filma “Astra”

Piedāvā: Studija “Tasse Film”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma un pie filmu izplatītājiem skolās; klātienes norise

Kontaktinformācija: Aicinām sazināties ar katru piedāvātāju individuāli

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Filma ir biogrāfisks stāsts par unikālu personību ar nesalaužamu garu un stipru mugurkaulu – Gunārs Astra (1931–1988) drosmīgi rīkojās saskaņā ar savu sirdsbalsi, būdams pārliecināts, ka Latvija reiz būs brīva. Tas ir vēstījums par cilvēku, kurš spēja domāt, runāt un rīkoties atbilstoši savai sirdsbalsij un pasaules redzējumam. Viņa frāze, kas teikta Latvijas PSR tiesas procesa Pēdējā vārdā: “Es ticu, kas šis laiks izgaisīs kā ļauns murgs”, kļuva par vadmotīvu un spēka avotu Atmodas laika cīnītājiem. Ko darīt, ja tavas domas un uzskati ir pretrunā ar laikmeta realitāti? Vai cilvēks spēj pastāvēt, nesalūzt? Kādus upurus tas prasa no paša, ģimenes un draugiem?

DIZAINS

Izzinoša nodarbība “Saldumu iepakojumu dizaina attīstība no 19. gadsimta beigām līdz mūsdienām”

Piedāvā: “Laima” šokolādes muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Gunita Balcere, e-pasts: gunita.balcere@orkla.lv, tel. nr.: 29400224

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izzinosa-nodarbiba-saldumu-iepakojumu-dizaina-attistiba-no-19-gadsimta-beigam-lidz-musdienam/>

Nodarbības laikā skolēni tiek iepazīstināti ar saldumu iepakojumu un plakātu dizaina vēstures attīstību, sākot ar 1870. gadu līdz pat mūsdienām.

Tikšanās laikā tiek apskatīts, kā dažādi vēstures, kultūras, politiskie un citi notikumi pasaulē un Latvijā ir ietekmējuši arī ražotnes “Laima” ražotās produkcijas iepakojumu dizainu, kā piemēram, īpaši veidoti dizaini par godu Vispārējiem latviešu Dziesmu un Deju svētkiem, Latvijas valsts svētku dienām – Līgo svētkiem, 18. novembrim u. c. Skolēniem ir iespēja uzzināt, cik plaša un aizraujoša ir mākslinieku iespēja darboties dažādās jomās, t. sk. veidojot iepakojumu dizainu, kas nereti paliek kā spilgta vēstures liecība par kādu laika posmu mūsu valsts vēsturē.

ARHITEKTŪRA

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Paula Maksa Berči mantojums Liepājā”

Piedāvā: Liepājas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Inga Zīverte, e-pasts: inga.ziverte@liepaja.lv, tel. nr.: 29605223

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/mujejpedagogiska-nodarbiba-paula-maksa-berci-mantojums-liepaja/>

Izglītojošās nodarbības laikā skolēni iepazīstas ar muzeja ēkas vēsturi un 19. gadsimta ekspozīciju, vērojot pārmaiņas tā laika sabiedrībā un pilsētvidē, kā arī uzzinot par arhitekta Paula Maksa Berči ilggadīgo darbību Liepājā un arhitekta projektētajām ēkām.

Skolēni tiks iepazīstināti ar muzeja krājumā glabāto Paula Maksa Berči atstāto arhīvu. Bagātais un sistematizētais būvprojektu, skiču krājums sniedz iespēju spriest par arhitekta plašo darbu apjomu un aizrautību dažādu jaunu arhitektūras formu meklējumos. Berči arhīvs sniedz ziņas ne tikai par paša Paula Maksa Berči projektētajiem namiem, bet arī citu arhitektu veikumu, kas strādājuši Liepājā un kuru projektus Berči akceptējis kā pilsētas galvenais arhitekts.

Izstāde “Modernisms Latvijā. Maketu sērija” iepazīšana

Piedāvā: Arhitektūras birojs “OUTOFBOX”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma pirmdienās līdz 15. novembrim Dailes teātra 2. stāva foajē; klātienes norise

Kontaktinformācija: Pēteris Bajārs, e-pasts: peteris@outofbox.lv, tel. nr.: 29178787

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Padomju laika arhitektūru, kuru vairums saista ar neizteiksmīgu, standartizētu, zemas kvalitātes būvniecību, nevar vērtēt tikai pēc tā perioda masu ražošanas viduvējībām. Tāpat kā senāku laiku arhitektūras vēsturē mēs izceļam tā brīža spilgtākos objektus, tā arī pēckara modernisms ir jāvērtē pēc tā perioda labākajiem sniegumiem.

Izstāde caur desmit mēroga modeļu prizmu stāsta vairākas desmitgades garu vēstures posmu, parādot tā laika revolucionārākos, spilgtākos arhitektūras meklējumus. Maketos atspoguļotas gan pirmās no Skandināvijas nākušās modernisma vēsmas, parādīts būvtehnoloģiju uzvaras gājiens, gan apdraudētais un jau zudušais arhitektūras mantojums, kā arī modernisma lēnais noriets un pāreja postmodernisma zīmē.

Izstādes autori cenšas uzrunāt pēc iespējas plašāku auditoriju, lai vērstu uzmanību apdraudētam un vēl īsti nenovērtētam arhitektūras posmam. Tieši tāpēc izstāde izvietota spilgta modernisma pieminekļa – Martas Staņas veidotā Dailes teātra – telpās.

MATERIĀLAIS UN NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS

Gaismas uzvedums “Lāčplēsis”

Piedāvā: SIA “Kārlis Anitens”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika no 2023. gada 10. līdz 19. novembrim; klātienes norise

Kontaktinformācija: Baiba Zalcmane, e-pasts: info.lacplesis@gmail.com, tel. nr.: 27511378

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/gaismas-uzvedums-lacplesis/>

Latvijas valsts svētku laikā no 10. līdz 19. novembrim plkst. 16.00, 17.00, 18.00, 19.00 un 20.00 Likteņdārzā, Koknesē norisināsies līdz šim vērienīgākā gaismas izrāde Latvijā. Andreja Pumpura eposa “Lāčplēsis” tekstā balstītais multimedialais uzvedums 17 epizodēs pastaigu takas formā pusotra kilometra garumā ļaus piedzīvot līdz šim krāšņāko gaismas, skaņas, mūzikas, aktieru balsu un iespaidīgu dabas dekorāciju izrādi Latvijā, kas ir viens no nedaudziem eposa uzvedumiem visā tā pastāvēšanas vēsturē.

Gaismas uzvedumu veido šī žanra vadošie mākslinieki – režisors Kārlis Anitens, gaismu mākslinieks Oskars Pauliņš un videomākslinieks Toms Zelģis.

Kinoteātra “Splendid Palace” iepazīšana

Piedāvā: Kinoteātris “Splendid Palace”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Lelde Jevstignejeva, e-pasts: lelde.jevstignejeva@rigasnami.lv, tel. nr.: 26189209

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/kinoteatra-splendid-palace-iepazisana/>

Kinoteātris “Splendid Palace”, svinot 100-gadi, paver aizkulišu priekškaru un aicina gida pavadībā iepazīt kinoteātra unikālo ēku un telpas neorokoko stilā, izzināt kinoteātra leģendas un kino vēsturi.

Kinoteātris ar pirmklasīgu kino repertuāru un dažādiem kino notikumiem priecējis jau vairākas kino skatītāju paaudzes, tomēr līdztekus kino baudījumam 1923. gadā dibinātais kinoteātris spēj piedāvāt arī aizraujošas vēstures liecības un stāstus par kino un tā skatīšanās paradumiem gan aizgājušā gadsimta sākumā, gan arī mūsdienās. Ne mazāk interesanta un izziņāšanas vērtā ir arī kinoteātra ēkas arhitektūra un interjers, kas ļauj kinoteātri “Splendid Palace” dēvēt par vienu no izsmalcinātākajiem un skaistākajiem kinoteātriem Eiropā.

*Kinoteātra apskati iespējams apvienot ar Latvijas kinofilmas noskatīšanos.

Izglītojoša nodarbība “Alūksnes Bānīša stacijas kvartāls zem lupas”

Piedāvā: Alūksnes Bānīša stacija

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Dace Bumbiere-Augule, e-pasts: stacija@aluksne.lv, tel. nr.: 25669604

Mērķauditorija: 5.–9. klase

Nodarbība paredz kultūrainavas izpēti, kas ietver pastaigu Baltijā vienīgā regulāri kursējošā šaursliežu dzelzceļa stacijas “Alūksne” teritorijā ar Latvijas vēsturē nozīmīgu kultūrvēsturisku objektu iepazīšanu, piemēram, 20. gadsimta sākuma mazpilsētas dzelzceļa stacijas ēku kompleksu un Brīvības cīņu dalībnieku pieminekli, un lokālo stāstu izziņāšanu vēsturiskajā bagāžās šķūnī esošajā multimedialajā ekspozīcijā “Alūksnes Bānīša stacija”.

Stacijas nozīmes Latvijas vēsturē nozīmīgos notikumos un tās darbības daudzveidības izziņāšanai skolēni pilda uzdevumus, kuri paredz atrast stacijas kvartālā reālas liecības ekspozīcijas stāstos dzirdētiem faktiem un notikumiem, tādejādi vērsot skolēnu uzmanību uz vēstures klātesamību un ietekmi uz mūsu ikdienas dzīvi.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Mode Latvijā un Eiropā 17.–20. gadsimtā”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais vēstures muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Izglītības un komunikācijas departaments, e-pasts: info@lnvm.lv, tel. nr.: 67221357

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Muzeja nodarbību zālē, klausoties muzejpedagoga stāstījumā un pētot dažādus vēstures avotus, skolēni uzzina, kā gadsimtu laikā mainījās modes tendences un kas no senajiem laikiem ir saglabāties līdz mūsdienām. Kāpēc modes dāmas pirms 150 gadiem arī siltās un saulainās vasaras dienās tinās šallēs un lakatos un rokās vilka garus cimds? Cik kaitīga veselībai bija korsete? Kāpēc pirms 150 gadiem kungi pastaigās ņēma līdzī spieķi? Kas ieviesa pogas uz vīriešu jaku piedurknēm? Kad mode kļuva pieejama visiem? Ko modes valodā nozīmē “frēze”, “pompadūrs”, “katliņš” un “turnīra”?

Kā gadsimtu gaitā Eiropas modes tendences ietekmēja Latvijas teritorijas iedzīvotāju garderobi? Slaidrādi papildina priekšmeti no muzeja krājuma – seni spoguļiši un pūdernīcas, matu loku šķēres, dāmu un kungu cepures, somiņas, kurpes u. c.

LITERATŪRA UN GRĀMATNIECĪBA

“Stāstu stāsts”: Latvijas Kultūras kanona iepazīšana ar rakstnieci Luīzi Pastori

Piedāvā: SIA “MIZOTI”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Luīze Pastore, e-pasts: luize@pastore.lv, tel. nr.: 26866593

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <http://www.luizepastore.com/>

"Stāstu stāsts" ir rotaļīgs un mūsdienīgs veids, kā ne tikai uzsākt sarunu par Latvijas Kultūras kanonā iekļautajām un ar tām cieši saistītām vērtībām, bet arī brīvi ar tām rīkoties: ievietot citā kontekstā, ar bērnu acīm radot jaunas interpretācijas. Nodarbībā tiek izmantotas 20 abpusēji ilustrētas, savstarpēji savienojamas puzzles kartītes, kas ļauj radīt savu piedzīvojumu stāsta neskaitāmas versijas. Skolēni, strādājot grupās vai individuāli, rada savu stāsta versiju, pēc tam to skaļi izstāsta un pieraksta. Puzzles lineārais formāts ļauj iepazīt un labāk izprast stāsta veidošanas struktūru. Nodarbībā skolēni izmantos arī citus paņēmienus.

* * *

Atgādnēs praktiskai lietošanai:

- Visplašākā informācija par programmā rekomendētajām kultūras norisēm atrodama [programmas mājaslapas katalogā](#).
- Mājaslapas katalogā var nebūt norādītas:
  - o visas valsts kultūras iestāžu (tas ir, valsts kapitālsabiedrību teātru, koncertiestāžu, muzeju u. c.) piedāvātās norises, taču tās ir iekļautas programmas saturā un atrodamas konkrēto institūciju mājaslapās.
  - o īslaicīgi notiekošās kultūras norises (izstādes, vienu vai dažas reizes notiekoši koncerti utt.), kuru apmeklēšana jāaskaņo, sazinoties ar programmas komandu.
- Pedagogi lemj par katras konkrētās norises atbilstību noteiktai vecumgrupai un sasaisti ar mācību un audzināšanas darbu.
- Aktuālāko norišu izlases atrodamas ikmēneša jaunumu lapās, kas arī pieejamas [mājaslapā](#).
- Mājaslapas [aktualitāšu sadaļā](#) atrodama informācija par aktuālajām kultūras norisēm un skolēnu atsauksmes.
- Pašas jaunākās ziņas, foto un videomateriāli atrodami programmas “Latvijas skolas soma” sociālo mediju kontos “Facebook” <https://www.facebook.com/latvijasskolassoma>, “Instagram” <https://www.instagram.com/latvijasskolassoma/> un “X” https://x.com/LV_skolas_soma, kā arī programmas YouTube kanālā <https://www.youtube.com/@latvijasskolassoma>. Sociālajos medijos aicinām pievienot savu vērtējumu komentāru sadaļās vai dalīties ar kādu no ierakstiem un savu pieredzi.

Par norisēm, kas nav atrodamas nevienā no šiem resursiem, jāpārliecinās, vai tās atbilst programmas mērķim, sazinoties ar programmas “Latvijas skolas soma” komandu, rakstot uz e-pastu: pasts@latvijasskolassoma.lv.

Programmas YouTube kanālā <https://www.youtube.com/@latvijasskolassoma> ievietoti arī iepriekšējo gadu semināros, konferencēs un forumos sniegtie pedagogu un kultūras nozares ekspertu pieredzes stāsti un lekcijas, t.sk., programmas atklāšanas koncerta ieraksts, kā arī citi audiovizuālie resursi un metodiskie materiāli.

www.latvijasskolassoma.lv #LatvijasSkolasSoma
